

Prekenverkstedet

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

23. søndag i treenighetstiden - 23. oktober 2016

Prekentekest: Matt 24,35–44

Lesetekst I: Jes 51,11–16

Lesetekst II: 1 Tess 4,13–18

Jesus kommer

Det kommer en dom

Da apostlene etter pinsedag begynte å forkynne evangeliet, var de fylt av glede. De var utsendinger for en som hadde stått opp fra de døde, og som nå satt ved Guds høyre hånd. Men alvorret dirret gjennom gleden. De var pålagt «å forkynne for folket og vitne at han (d.e. Jesus) er den som Gud har satt til dommer over levende og døde. Om ham vitner alle profetene og sier at alle som tror på ham, skal få tilgivelse for syndene ved hans navn» (Apg 10:42–43).

Dette alvorret bar de med seg bl.a. fra Jesu endetidstale som vår tekst er hentet fra. Menneskesønnen, den opphøyde Herre, kommer igjen for å dømme levende og døde. Så sterkt var dette motivet at det ble et sentrallidd i den apostoliske trosbekjennelsen. Jesus kommer når Gud har bestemt. (Jf. episteltekstens «når befalingen lyder» 1. Tess 4:16), Han skal tre fram til dom. Da skal de forfulgte kristne «få sin rett» (Luk 18:8). De vantro blir plassert utenfor. Det *avgjørende* er at en eier tilgivelse for syndene. Den gis «ved Jesu navn» – d.e. på grunnlag av det Jesus har gjort (Apg 10:42).

Et hovedpoeng i vår tekst er overraskelsesmomentet. Ingen kan forutsi dagen eller timen for Jesu gjenkomst til dom. Billedbruken i v.43 kan illustreres ved noe jeg hørte om fra et hus i Peru: En nattevakt sovnet 'på jobb' og innbruddstyvene fikk fri adgang. «Våk og be så dere ikke faller i fristelse», sa Jesus.

«Å leve i vekkelsen»

I 1970-årene var jeg sammen med en predikant som hadde emnet «Å leve i vekkelsen». Poenget var nettopp det som er den underliggende tanken i vår tekst: Behovet for å være forberedt hele livet (v.42 og 44). Vi kan så lett bli kvalt, åndelig sett, av «bekymringer og rikdom og livets lyst» (Luk 8:14). Slik var det i Noahs dager. Livet gikk sin gang, både det rent materielle og det sosiale. Voksne barn fikk stifte familie, barnebarn ble født. Årene gikk. Ingen enset ham som bygde frelsens ark (v. 37–39). Da flommen kom, var de helt uforberedt.

Å leve i vekkelsen, å våke (v.42), har med forholdet til Guds ord å gjøre. Ordet er det sterkeste middel Gud har til å holde oss våkne. Noen av tekstene er som vekkerklokker – ment både til å vekke de sovende og holde dem våkne som er i ferd med å dorme. Vår søndagstekst er en slik vekkerklokke. Vi må be om at dens lyd ikke må dempes av predikantene, men at den får kime på den måten Jesus ønsket.

Guds ord er uforgjengelig (v. 35). Det betyr at det er absolutt pålitelig og kan bære oss igjennom både livet og døden og dommen. Vi trenger å høre eller lese Guds ord *jevnlige*. «Den som har øre, han hør!» sa Jesus. Fra den aller første kristentiden har kristne hatt for skikk å *samles*. Av sosiale grunner? Ja. Men primært for å bli bevart i troen. Ordet bønner, nattverden og fellesskapet var ingen garanti, men det var likevel avgjørende for «å leve i vekkelsen».

Slik er det også nå. Ingenting må få nedjustere verdien av å samles om Guds ord. Ordets lys må få skinne inn over hjertelivet og inn over tendensene til åndelig likegyldighet. Det gjelder å finne

rutiner for åndelig matinntak som gjør at en kan holde seg åndelig frisk.

«La ikke Alvoret bli borte»

Jeg har ennå et sitat fra 1970-årene. En eldre kristenleder ga oss yngre noen råd og avsluttet slik: «La ikke Alvoret bli borte».

Jeg har ikke glemt det. Vi har i flere tiår vært opptatt med å understreke hvor sterkt Guds ord *bekrefter oss* som hans skapninger. Synd, død, dom og fortapelse har i noen miljøer vært tabu og blitt fortrent av i og for seg prisverdig skapelsesteologi og forsikring om Guds omsorg osv.

Men saken er at et stort alvor ligger implisitt i *mange* bibeltekster. Dette Alvoret går godt sammen med menneskelig humor og latter og glede. Men der underholdning – eller for den slags skyld travelhet eller ambisjoner – kveler respekten for Gud og hans ord, trenger vi Jesu vekkende tale. I en utredning om de siste ting skildret Paulus den lettsindige livsholdningen mange har. Likegyldighetens «... *la oss spise og drikke, for i morgen dør vi*» (1 Kor 15:32) er et uhyggelig bedrag. Det er en hemmelighet å kunne bevare Alvoret i kristenlivet parallelt med glede og humor. To menn er sammen på åkeren, to kvinner maler ved kverna (v. 40-41) – i lys av skapelsen er de i samme team, de samarbeider, de gleder seg over mulighetene i livet. Godt. Men i evighetens lys kan det likevel være de tilhører to adskilte grupper.

Dette må lyde fra prekestolene – med noe av den samme smerten som Jesus hadde da han gråt over Jerusalem (Matt 22:37-38).

Den samme Jesus!

Det går an å forkynne Alvoret slik at evangeliet blir borte. Det må tydelig presiseres at den Jesus som kommer tilbake er den samme som døde og oppsto for oss. Trosbekjennelsens «skal komme igjen for å dømme levende og døde» innebærer for alle hans disipler en frikjennelsesdom (Rom 8:1 og 34). På den bakgrunn kan epistelteksten la oppmuntringen klinge sammen med Alvoret: «Og så skal vi være sammen med Herren for alltid. Trøst og sett mot i hverandre med disse ordene» (1 Tess 4:18-19)!

Advarsler og trøst hører begge med i forkynnelsen. Så er det Åndens oppgave å adressere Ordets ulike funksjoner inn i hjertene.

Noen sanger inneholder et alvor på linje med dagens tekst. Denne gangen ville jeg ha sitert en av Bjerkrheims vekkelssanger: «Du kjem ikkje utanom Jesus». Det fjerde verset er slik: «Du kjem ikkje utanom Jesus, det einaste haldet som held.

I livet, i døden, i domen, det einaste namnet som gjeld.» (Sangboken 149).

Egil Sjaastad

Dosent, tidligere rektor, ved Fjellhaug Internasjonale Høgskole, Oslo (NLM). Mangeårig redaktør av tidsskriftet Fast Grunn. Har skrevet flere bøker.

esjaastad@fjellhaug.no